

βαρόνων τῆς μεγάλης Βρετανίας, ἐπιθυμεῖ νὰ κυμ-
φρευθῇ κυρίαν καλῆς οἰκογενείας. Ποτέ δὲν ἤρσθη οὐ-
δεμιᾶς γνωρίμου του, περιῆλθε καὶ κατοίκησε πολλά
ἔτη διαφόρους τόπους τῆς στερεᾶς, ὑπῆρέτησε στρα-
τιωτικῶς, ἔχει ἔξ καὶ τριάκοντα ἔτων ἡλικίαν, καὶ
εὐφορμος μὲν δὲν εἶναι, ἀλλ' οὐδὲ ἀειδὴς οὔτε κατὰ τὴν
μορφὴν, οὔτε κατὰ τὰς ἑξεις, οὔτε κατὰ τοὺς τρό-
πους. Εἶναι καθολικὸς τὴν θρησκείαν (οὐχὶ Ἰρλανδοῦς),
ἀλλ' ἄνευ προλήψεων. Αἱ δὲ ιδιότητες αἱ ἀπαιτεῖ πα-
ρὰ τῆς κυρίας εἰσὶ, γλυκεῖα φωνή, διαθέσις ἀγαπῶσα
καὶ προσηγής, καὶ τὰ συνήθη τῆς ἀνατροφῆς προτε-
ρήματα· προσέτι δὲ λεῖα, μεταξοῦρης κόμη, καλὰ
ὀδόντια, καλῶς ἐσχηματισμένον σῶμα (τὸ ἀνάστημα
ἀδιάφορον), ὠραῖαι χεῖρες, βραχίονες, πόδες καὶ ἄ-
στράγαλοι, καὶ ἐνδυμασία συρμοῦ γαλλικοῦ. Ἡ ἡ-
λικία τῆς κυρίας, εἶναι, κατὰ τὴν γνώμην του, διευ-
τερεύουσα θεωρία, περιουσίας δὲ μεγάλας ἀξιώσεις δὲν
ἔχει, διότι οἱ ἴδιοι αὐτῶν πόροι δὲν εἶναι μεγάλοι. Ἄν
κυρία τις, ἔχουσα τὰς αὐτὰς διαθέσεις, συμπέσῃ ν' ἀ-
ναγνώσῃ τὰς λέξεις ταύτας, παρακαλεῖται ἐπιμόνως
ὑπὸ τοῦ Κυρίου νὰ τῷ γράψῃ, καὶ τῇ δίδει, μετὰ
πάσης διαβεβαιώσεως ὅτι δύναται νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς
τὴν τιμὴν του, τὴν ὑπόσχεται ὅτι πᾶν τὸ ὅπως δῆπο-
τε συνεχόμενον μετὰ τῆς ὑποθέσεως ταύτης θέλει
μείνει διὰ παντὸς μυστικόν. Ὅπως δὲ διευκολύνῃ τὴν
συνέντευξιν ὁ κύριος, εἶναι ἑτοιμος νὰ μεταβῇ εἰς οἶον
ὅποτε μέρος τοῦ κράτους εὐαρεστεῖται ἡ κυρία. Αἱ
ἐπιστολαὶ νὰ διευθυνθῶσι (μόνον διὰ τοῦ ταχυδρο-
μίου) πρὸς X. Y. Z. ἐγκλειστοὶ ὑπὸ διεύθυνσιν· E.
M. ὁρ. 24 Ἐδουάρδου ὁδῷ, Πορτλάνδης πλατεῖα ἐν
Λονδίῳ. »

ΚΛΩΣΤΙΚΟΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ.

Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὴν βιομηχανίαν ἤτκου οἱ δοῦ-
λοι, ἐμψυχοὶ μηχαναί, ἐν Εὐρώπῃ δὲ σήμερον ἀτκαῦ-
πιν αὐτὴν αἱ μηχαναί, ἄψυχοι δοῦλοι. Ὁ ἀρχαῖος
ὁμῶς Ἀθηναῖος, ὅταν τὰ σώματα ἐξώρυττον τὸν ἀρ-
γυρὸν του ἐν Λαυρίῳ, ἢ κατέσκευάζον τὰς μαχαίρας
του, ἢ ἐπλαττον τὰς ληκύθους του ἐν τῷ κεραμι-
κῷ, ἐστέρφετο ἄνθη, ἀπῆρχετο εἰς τὸ βαλανεῖον, ἐφλυ-
ᾶρει παρὰ τῷ κουρεῖ, ἢ κατεκλίνετο εἰς ἐστίασιν, καὶ
παρεδίδετο εἰς ἄκονον βίον, πρῶτιστον νομιζόμενον
τοῦ ἐλευθέρου προνόμιον. Τὴν σήμερον δὲ οὐδεὶς ἀρ-
γεῖ, οὐδεὶς ὀφείλει κἄν ἢ δέχεται νὰ ἀργῇ. Ἡ ἐργα-
σία ἐθεωρήθη ὡς δικαίωμα, εἶναι τὸ ἐγκύχημα, ὁ
πλοῦτας, καὶ ἡ ἑξὶς τῶν νέων κοινωνιῶν, καὶ τὸ ὑπέρ-
τατον αὐτῆς παράδειγμα δίδωσιν ἡ Ἀγγλία. Εἰς τὸν
ἐξέον παρατηρητὴν ἡ Ἀγγλία πάντα φαίνεται ὡς ἀ-
πέραντον ἐργοστάσιον, ἐνῷ μυριάδες μηχανῶν μοχλοῦ-
σι νυχθημερόν, ὡς ἂν ἐκλήθησαν ν' ἀπαλλάξωσι τὸν ἄν-
θρωπον ἀπὸ παντὸς πόνου καὶ ἀπὸ τῆς προκατορικῆς
κατάρτας τοῦ τρώγειν τὸν ἄρτον του ἐν ἰδρωτί τοῦ
προσώπου του. Καὶ ὁμῶς μακρὰν ἀπέχουσι τοῦ ἀπο-

τελέσματος τούτου. Πλησίον τῶν μυριάδων μηχανῶν
ἐργάζονται εἰκοσιν ἀνθρώπων ἑκατομμύρια ὡς ἀνθα-
μιλλώμενοι πρὸς αὐτάς, ἢ ἐάν τινες ἀργῶσιν, ἀργοῦ-
σιν ἀκουσίως, καὶ μετὰ δακρύων ζητοῦσι νὰ τοῖς δο-
θῇ βιοποριστικὴ ἐργασία.

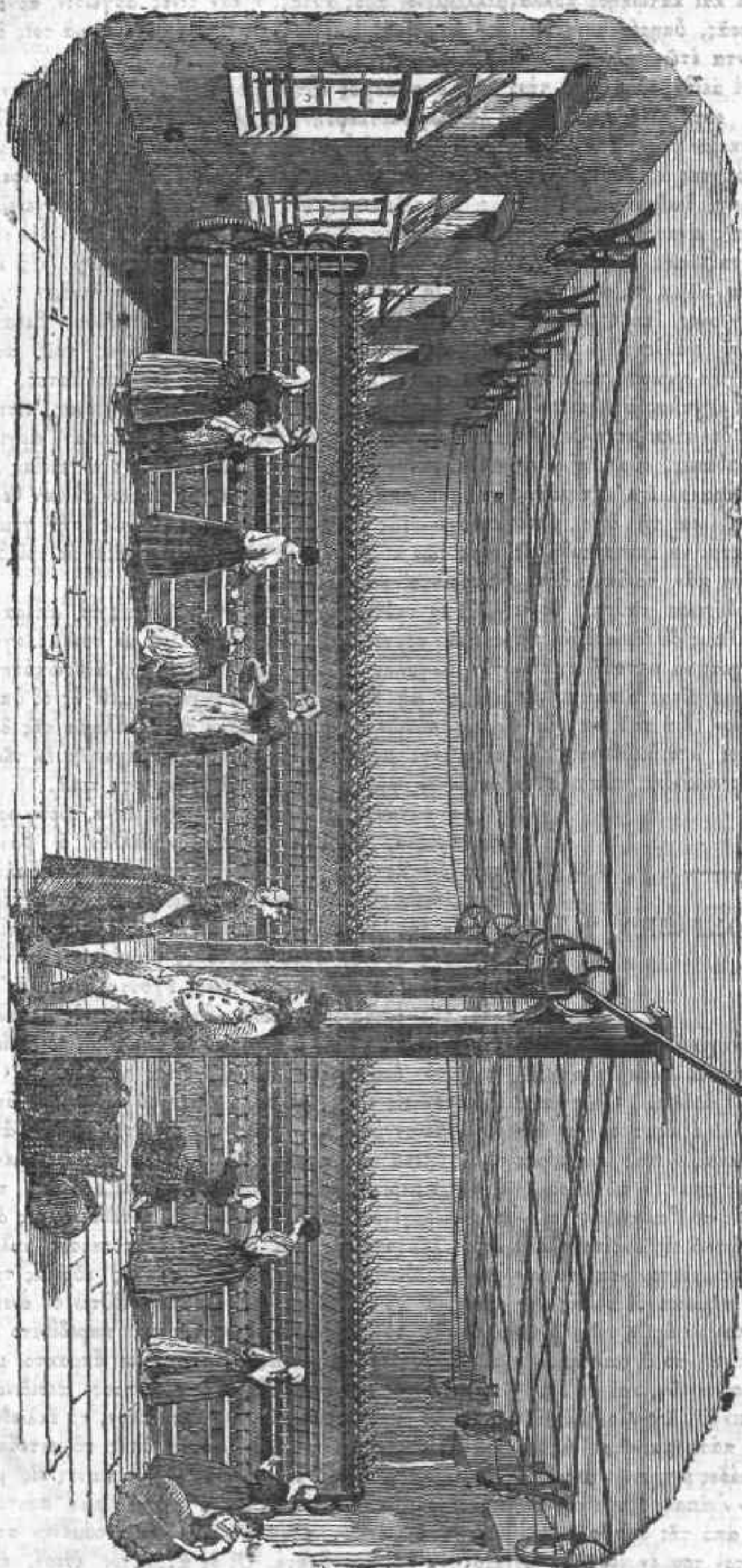
Ὁ στοχασμὸς οὗτος μοι ἐπῆλθε μάλιστα ὅταν ἐν
Γλασκῶῃ ἐπετκέρθη ἐν κλωστικὸν ἐργοστάσιον. Πρὸ
τινῶν λεπτῶν εἶχον ἰδῆ καταβαίνειν τὴν Κλύδην με-
γαλοπρεπὲς ἀτμοκίνητον, καὶ ἔμαθα ὅτι μετέφερεν
εἰς ἄλλο ἡμισφαίριον ἑκατὸν δυστυχεῖς οἰκογενείας,
ὡς ἡ Ἀγγλία δὲν ἠδύνατο νὰ θρέψῃ, διότι δὲν εἶχε
νὰ τοῖς δώσῃ ἐργασίαν, καὶ ἡδὴ εἰσπράχθη εἰς κα-
τάστημα ἀπορρόφων τὴν ἐργασίαν χιλιάδων χει-
ρῶν. Οἱ φυγοπάτριδες ἐκεῖνοι κατηρώντο βεβαίως
τὰς ἀντιζήλους τῶν μηχανῶν, αἵτινες τοῖς ἀφή-
ρουν τὸν ἐπιούσιον ἄρτον ἀπὸ τοῦ στόματος, καὶ
τοὺς ἀεικινήτους ἐκεῖνους σιδηροῦς βραχίονας, οἵτινες
κατεδίκαζον τοὺς ἐδικούς των εἰς ἀκουσίαν ἀργίαν.
Αἱ μηχαναὶ ὁμῶς αὗται, αἱ ἑκατὸν οἰκογενείας εἰς
πτωχείαν καταδικάζουσιν, αὗται μυρίων ἄλλων θερα-
πεύουσι τὰς ἀνάγκας, ἐνδύουσιν εὐδύνως τὴν γυμνό-
τητα τῶν πενήτων, καὶ τὰ λοιπὰ ἀπαραίτητα τοῦ βίου
εὐπόριστα καθιστῶσαι.

Ὑπὸ ταύτην τὴν ἐποψὴν θεωρῶν τις τὰ ἀπέραντα
ἐκεῖνα τεχνουργεῖα, δὲν δύναται νὰ μὲ συνομολογήσῃ
τὴν μεγάλην αὐτῶν ὠφέλειαν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα,
καὶ νὰ μὴ θαυμάσῃ τὴν ἀγχνίνοιαν μεθ' ἧς οἱ ὑπερ-
φυεῖς αὐτῶν ἐρευνεταὶ ἔλυσαν τὸ πρόβλημα τῆς ὅσον
ἐνδέχεται μεγίστης καὶ ἀρίστης παραγωγῆς ἐν τῷ ἐ-
λαχίστῳ χρόνῳ καὶ ἐπὶ τῇ ἐλαχίστῃ τιμῇ.

Τὸ κατὰστημα ὃ ἐπεσκεπτόμην, μέγα, εὐρύχωρον,
πολυόροφον, ὁμοιάζειν ἀνάκτορον μᾶλλον ἢ βαναυ-
σουργῶν καταγώγιον. Τὰ δέματα τοῦ βαμβακίου,
ἅμα ἀποβιβαζόμενα ἐκ τῶν πλοίων ἅτινα τὰ μετέφε-
ρον ἐκ τῆς Ἀμερικῆς, ἀπετίθεντο εἰς τὰς προσγείους
αἰθούσας αὐτοῦ, ὅπου ἐλύετο τὸ βαμβάκιον, καὶ πα-
ραδίδετο εἰς κυλίνδρους, αἵτινες, ἔχοντες περίξ ἐφ' ὅ-
λης τῆς ἐπιφανείας ἀκίδας, καὶ μεθ' ὁρμῆς μεγάλης
στρεφόμενοι, χωρὶς ὁ στρέφων νὰ φαίνεται, τὸ ἐλείαι-
νον, τὸ ἐκαθαρίζον ἄνευ βοηθείας χειρῶν, καὶ τὸ
ἐρρίπτον εἰς εἶδος μεγάλου κλειστοῦ κιβωτίου, ὅπου
ρίπιζόμενον ὑπὸ τεχνητῶς εἰσπνέοντος βιαίου ἀνέ-
μου, ἐπέτα εἰς νιφάδας πυκνάς, ὡς τὰς φερομένας
ὑπὸ χειμερινῆς καταιγίδος, καὶ ἐλικιμίζετο ἀπὸ πά-
σης ἑτερογενοῦς κόκκῳ· ἐκεῖθεν δὲ μετέβαιναν εἰς ἄλ-
λους λεπτοτέρους καὶ πάντοτε λεπτοτέρους κυλίν-
δρους, οἵτινες τέλος τὸ διέθετον εἰς εὐρείας ται-
νίας, καὶ τὸ ἐτύλισσον εἰς τολύπας. Οὕτω δὲ ἀνείλ-
κετο εἰς τὸν ἀνώτερον ὄροφον, καὶ παρεδίδετο εἰς
τὰς κλωστικὰς μηχανάς. Ἐπτακόσιοι ἄτρακτοι με-
τὰ νοήμονος καὶ ἀνεκφράστου ταχύτητος περιδινού-
μενοι τὸ παρελάμβανον, τὸ ἐστρίπτον, τὸ ἐκλῶθον,
καὶ διείροντας αὐτὸ διὰ μικρᾶς ὀπῆς, τὸ μετέβαλ-
λον εἰς κλωστήν. Ἐξ αὐτῶν δὲ μετέβαιναν εἰς μι-
κροτέρους, καὶ ἡ κλωστή διὰ στενωτέρων πάντοτε
διερχομένη ὀπῶν, ἐλάμβανε τὴν ἀπαιτουμένην στε-
ρεότητα καὶ λεπτότητα. Οἱ δὲ ἄτρακτοι ἔθεον, ἐκι-
νοῦντο, ἐστρέφοντο, ἐπληροῦντο, καὶ ἐκενοῦντο, ὅλα,

ὅς ἂν τοὺς ἐκίνουν χεῖρες ἀοράτων καὶ ἐργατικῶν | Ἐκάστη μηχανῆς περιχούσης ἀριθμὸν τινα ἀ-
 ὀτιμωρίων. | τράκτων, προίταται ἀνά μία γυνή, ἥτις ἐπετή-
 ρει ἀπλῶς τὴν πειθαρχίαν τῶν

Κλωστικὸν ἐργαστασίον.

μικρῶν στρατιωτῶν τῆς, διώρ-
 θου τὰς παρεκτροπὰς τῶν, ἐ-
 τιμῶρι τὴν ἀπειθειάν τῶν,
 πολλάκις ἀφῆρει ἄτρακτον ἐκ
 τῆς σειρᾶς του, ἐνέθετεν ἄλλον,
 ἄλλον προσωρινῶς διεκράτει,
 ἄλλους ὀριστικῶς ἀπέρριπτε,
 καὶ ἀποκαθίστα τὴν τυχὸν συν-
 ταραχθεῖσαν τάξιν. Ὅσάκις
 διεκόπτετο ἡ κλωστή, μετ' ἀ-
 κατανοήτου ἐπιδεξιότητος, ὡς
 ἂν ὅλαι αἱ ἰσχυραὶ ἐκείναι μη-
 χαναὶ ὑπέκουον εἰς ἓν κίνημα
 τῆς χειρὸς τῆς, ὡς δι' ἐνὸς σχή-
 ματος μαγνητικῶς ἂν ταῖς
 ἐπιβαλλε τὴν θέλησίν τῆς, ἐ-
 σφενδόνιζε τὴν ἄκρην τῆς κλω-
 στῆς, καὶ ἀμέσως ὁ ἄτρακτος
 τὴν ἤρπαζε, τὴν συνεχόλλα
 εἰς τὸ σῶμά του, τὴν καθίστα
 σάρκα τῆς σαρκὸς του, καὶ ἐ-
 ξηκολούθει μετ' αὐτῆς τὴν μα-
 νιώδη του δίνησιν.

Καθ' ἃ ἐπληροφορήθην, ἐν
 ἑκατομμύριον τοιούτων ἀτρα-
 κτων στρέφονται ἀδιακόπως ἐν
 ὅλοις ὁμοῦ τοῖς ἐργαστασίοις
 τῆς μεγάλης Βρετανίας.

Ἐκείθεν ἡ κλωστή ἀν' οὗ
 εἰργχετο καὶ διὰ τοῦ βαρείου,
 ὅσας ἐπρόκειτο νὰ χρωμα-
 τισθῇ, ἀνέβαινεν ἕνα ἀκόμη ὀ-
 ρον, καὶ εἰς ἀπέραντον αἴ-
 θουσαν τὴν ἐδέχοντο ἑκατὸν
 ἱπτοί, οἵτινες ἀνὺ συνεργείας
 χειρῶν κινούμενοι, ἀνὰ τέσσαρ-
 ρες δὲ ὑποκείμεναι εἰς μιᾶς
 νέας κόρης τὴν ἀπλὴν ἐπιτή-
 ρησιν, παρήγον ὀθῶνας παντὸς
 εἴδους καὶ πάσης ποιότητος,
 θ. λευκᾶς, ἢ ποικίλας, ἢ διαν-
 ῆεις ἢ ἀπλᾶς.

Τὸ δὲ γενικὸν ἐλατήριον
 πασῶν τῶν κινήσεων τούτων,
 ὁ μέγας θαυματοποιὸς ὁ κα-
 τορθῶν πᾶσας ταύτας τὰς ἀλ-
 λοιώσεις, ἦν ὁ ἀτμός. Ἐν τῷ
 μέσῳ τοῦ καταστήματος, εἰς
 ἰδιαίτερον χαλκώστρωτον δω-
 μάτιον, διπλῇ ἀτμοκίνητος
 μηχανὴ ἑκατὸν ἱππων δύνα-
 μιν ἔχουσα, ἐκίνει τοὺς με-
 γάλους βραχίονάς τῆς, καὶ
 εὐρεῖται δερμάτιναι ταινίαι
 συνδέονται πᾶσας τὰς κλω-

στικὰς καὶ τὰς ὑφαντικὰς μηχανὰς μετ' αὐτῆς, μεταχέτευον ἀπ' αὐτῆς εἰς ἐκείνην τὴν κίνησιν. Τὸ κατάστημα τοῦτο, τετρακοσίας γυναῖκας ἢ μικρὰ κεράσια εἰς ἄπὸνον μόνον ἐπιτήρησιν καταχειριζόμενον, παράγει ὑφασματα, ὅσα πρὸ τῆς ἐρραυρογῆς τοῦ ἀτμοῦ δὲν κατεσκευάζοντο διὰ τετρακισχιλίων ἐργατῶν, οὓς ἡ ὑπερβολὴ τῆς ἐργασίας πρῶίμως ἐρόνιμι.

ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ,

Ο ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ.

(Κατὰ τὰ τοὺς νεωτέρους καὶ τὰς πηγὰς).

Συνήθως παρ' ἡμῖν οἱ πολλοὶ θεωροῦσι μετὰ περιφρονήσεώς τινος τὴν βυζαντινὴν Ἱστορίαν, ὑπολαμβάνοντες τοὺς μὲν ἡγεμόνας αὐτῆς, ἐν γένει, ὡς ὀηλυδρίας καὶ ἀγενεῖς, τὸν δὲ βίον αὐτῶν, ὡς ἄχαριν καὶ περὶ ματαίας μόνον θεολογικὰς συζητήσεις περιστρεφόμενον. Ἄλλ' ὁ Μανουὴλ Κομνηνὸς τοῦλάχιστον, ὁ ἀπὸ τοῦ 1143 μέχρι τοῦ 1180 βασιλεύσας, ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνα τούτου, ὅς τις καὶ πολλὰς ἄλλας ἐπιδέχεται ἐξαίρεσεις. Οἱ ἱππότες τῆς δύσεως, οἵτινες ἦσαν διεκτικῶς οἱ ἀριστοὶ τῆς πολεμικῆς ἀνδρείας καὶ ἐπιτοδαιότητος κριταί, ἀνεγνώριζον αὐτὸν ὡς τὸν γενναϊότατον καὶ δεξιότατον τῶν ἱπποτῶν τῆς Χριστιανισμοῦ. Δικαίως, τῇ ἀληθείᾳ· διότι τοσαύτη ἦτο ἡ δύναμις καὶ ἡ ἐμπειρία αὐτοῦ περὶ τὴν τῶν ὀπλῶν χρῆσιν, ὥστε ὁ Ῥαῖμοῦνδος τῆς Ἀντιοχείας, τὸν ὁποῖον ὁ Ἰωάννης ὁ Κίνναμος λέγει « ἀνδρα ἰσχυροῦ καὶ ῥώμης κατὰ τοὺς θρυλλουμένους ἐκείνους Ἡρακλεῖς », δὲν ἠδυνήθη νὰ μεταχειρισθῇ τὸ δόρυ καὶ τὴν ἀσπίδα τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων. Καὶ ἔκαμεν ὅχι μικρὰν χρῆσιν τῶν ὀπλῶν ἐκείνων εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ὁ Μανουὴλ Κομνηνός. Συμμετασχὼν ποτε περιφήμου τινὸς ἱπποτικοῦ ἀγῶνος, παρέστη εἰς τὸ στάδιον ἐπὶ ἵππου πυρῶδους καὶ κατέβηκεν ἐκ πρώτης ἀρετηρίας δύο Ἰταλοὺς, θεωρουμένους ὡς τοὺς ῥωμαλεωτέρους τῶν ἱπποτῶν. Ἄλλοτε πάλιν, καθίτας ἐνέδραν ἐντὸς δάσους, προήλασεν αὐτὸς κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, παρακολουθούμενος ὑπὸ δύο καὶ μόνων ἀνθρώπων, οἵτινες δὲν ἠθέλησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸν ἡγεμόνα αὐτῶν, ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἰσακίου, καὶ τοῦ πιστοῦ δομεστίκου Ἀξούχου, ὅς τις, δοῦλος παρὰ τοῖς Τούρκοις γεννηθεὶς, προήχθη διὰ τῆς μεγαλοφυΐας καὶ τῶν ἀρετῶν αὐτοῦ, εἰς τὰ ὑπέρτατα τῆς Βυζαντινῆς αὐλῆς ἀξιώματα. Ὁ Μανουὴλ, μετὰ τῶν δύο ἐκείνων συντρόφων, ἀπαντᾷ, τὸν πρῶτον, ὀκτωκαίδεκα ἱππεῖς καὶ τρέπει αὐτοὺς εἰς φυγὴν· ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐχθρῶν αὐξάνει, οἱ σταλέντες εἰς ἐπικουρίαν αὐτοῦ προσέβαινον μὲ βραδύτητα καὶ δειλίαν, ὁ δὲ Μανουὴλ, μηδεμίαν λαβὼν πληγὴν, διεξήλασε σῶος ἀνὰ μέσον πεντακοσίων Τούρκων ἱππέων. Ἡ μικρὸν σὰς φαίνεται καὶ τὸ ἐξῆς· Ἐν τῷ μέσῳ μάχης τινὸς κατὰ τῶν Οὐγγρων, ἀγανακτῆτας διὰ τὴν νωθρότητα τοῦ στρατοῦ, ἀρπάζει τὴν σημαίαν ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ προπορευομένου τῶν ταγματῶν σημα-

φόρου καὶ πρῶτος καὶ μόνος σχεδὸν διέρχεται τὴν γέφυραν, ἣτις διεχώριζεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἐχθροῦ. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ πόλεμον, ἀναλαβὼν τὸ κράτιστον τοῦ στρατοῦ καὶ διαβάς τὸν Σάον ποταμὸν, ἵνα συμπλακῇ πρὸς τοὺς φοβεροὺς ἐκείνους ἀντιπάλους, διέταξε τὸν στόλαρχον τῆς ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ναυτικῆς δυνάμεως, νὰ θανάτωσῃ πάντα φυγάδα, ὅστις ἠθέλει ἐπιχειρήσει ν' ἀνακάμψῃ εἰς τὴν ἐτέραν ὀχθρὴν, ὅς τις δὴποτε καὶ ἀνῆτο· « καὶ αὐτὸς » προσέθηκε « παρέσομαι βασιλεὺς, » ἑτέρα τῶν παρόντων ἐλόμενος, ἀποπροσποιεῖσθαι σε » τοὺς λόγους χρεὼν, ἢ μὴν μὴ οὕτω ποιῶν τὸν αὐτὸν τίκα οὐκ ἐκρεύξῃ ἀνασκολοπισμόν. Εἰς δὲ τὴν πολιορκίαν τῆς Κερκύρας, ἐπειδὴ ἐν τῶν μεγαλητέρων τοῦ Βυζαντινοῦ στόλου πλοίων, ὑπὸ τῆς βίας τοῦ ἀνέμου παραφερόμενον, προσήγγισεν εἰς δυσπρόσοδον τοῦ αἰγιαλοῦ μέρος, καὶ ἐκινδύνευε νὰ περιπέσῃ εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν, ὁ βασιλεὺς, ὁρμήσας ἐπὶ τῆς βασιλικῆς διήρους, καὶ στὰς ἐπὶ τοῦ μάλιστα ἀναπεπταμένου μέρους, μηδὲ προσυλαττόμενος εἰμὴ ὑπὸ εὐρείας ἀσπίδος, διέσωσε τὸ πλοῖον, ἐνῶ ῥαγδαία κατέπιπτεν ἐπ' αὐτοῦ βροχὴ λίθων καὶ βελῶν ὅπε καὶ ἀφρευκτὸς ἠθέλει ἀποβῇ ὁ θάνατος αὐτοῦ, ἐὰν ὁ Σικελὸς φρούραρχος Κερκύρας Ῥογέρος δὲν διέτασσα τοὺς τοξότας αὐτοῦ νὰ σιθασθῶσι τὸν ἥρωα. « Φεῖν » σθῶμεν, εἶπεν, ὦ συστρατιῶται, τηλικούτου ἀνδρός· » ἐγὼ ἀναλαμβάνω τὴν εὐθύνην τῆς διαταγῆς ταύτης. » Λέγουσιν δὲ ὅτι μίαν ἡμέραν ἐρόνευτεν ἰδίᾳ χειρὶ ὑπὲρ τοὺς τεσσαράκοντα βαρβάρους καὶ ὅτι ἐπανήλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον, οὐρῶν τέσσαρας αἰχμαλώτους Τούρκους ἀνηρτημένους εἰς τοὺς κρίκους τοῦ ἐριπίου του. Ἡ ζέσις τοῦ πρὸς τὰς μονομαχίας ἦτο ἀκατανόητος καὶ αἰετοῦ ἐτρύπα διὰ τῆς λόγχης τοῦ ἢ διὰ τοῦ ξίφους αὐτοῦ ἐτχιζε τοὺς γιγαντώδεις ἀντιπάλους, ὅσοι ἐτόλμων ν' ἀντιπαρταχθῶσιν εἰς τὸν σιθαρὸν αὐτοῦ βραχίονα.

Τοιοῦτος δὲ ὢν ἐν πολέμοις, διήγεν ἐν εἰρήνῃ βίον, βεβαίως μὲν ὅχι πολλὰ σώφρονα, ἀλλὰ χαριέστατον· διότι ἐλάτρευε τὰς τέχνας, ἐλάτρευε δὲ καὶ τὰς ἡδονὰς, καὶ ἡ οὐδέποτε εἰς οὐδένα τῶν ἐχθρῶν ὑποκύψατα καρδίᾳ του, παρεδόθη αἰχμαλώτος εἰς τὰ θέλητρά τῆς ἀνεψίᾳς αὐτοῦ Θεοδώρας. Καὶ κατὰ τοῦτο μὲν δὲν τὸν ἐπαινοῦμεν ἄπαγε! Ἄλλ' ἡ καρδίᾳ του κατέλιπεν ἡμῖν ἑτέρα δείγματα εὐρημότερη τῆς μαλακότητος αὐτῆς· διότι ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς εἶχε τὸ μέγιστον τοῦτο διακριτικὸν τῆς γενναίας ψυχῆς, τὴν εἰς τοὺς φίλους ἀφασίωσιν, ἣτις ἐπὶ τοσοῦτον προσέβαινε, ὥστε δὲν ἠθέλει νὰ ἐννοήσῃ καὶ αὐτὴν τὴν πρόδηλον ἀγνωμοσύνην. Τοιαύτη μάλιστα ὑπῆρξεν ἡ ἀγάπη τὴν ὁποίαν ἐδειξεν αἰετοῦ πρὸς τὸν ἐξαδελφον αὐτοῦ, Ἀνδρόνικον τὸν Κομνηνόν, ἀνδρα πολλὴν μὲν ἔχοντα τὴν πρὸς αὐτὸν ὁμοιότητα, ἀλλὰ τὴν ἀνομοιότητα ἐτι μεγαλητέραν.

Ὁ ἀρχηγέτης τῶν Κομνηνῶν εἶχε δύο υἱοὺς, τὸν Ἰσακίον καὶ τὸν Καλοῖωάννην. Καὶ ὁ μὲν Μανουὴλ Κομνηνός ἦτο υἱὸς τοῦ τελευταίου τούτου, ὁ δὲ Ἀνδρόνικος, υἱὸς τοῦ Ἰσακίου. Ὁ Ἀνδρόνικος ἦτο ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες, διὰ τῆς παραδόξου τῆς φύσεως αὐτῶν ἐλαστικότητος, περιλαμβάνοντες ἐν